

ГОДИНИ, КОИТО СИ ОТИВАТЪ

Повече от радостно е, че книгоиздателство „Новъ святъ“ си е поставило за цел, да издава трудовете на наши млади таланти писатели. Като първи номеръ е сборката разкази „Години, които си отиватъ“ на младия и доста обещаващъ разказвач — Каменъ Калчевъ. Той ни доказва това и съ сборката си разкази за юноши „Всемоощия човѣкъ“, където по доста уменъ начинъ, за разлика от други детски писатели, ни пресъздава въ художествена форма напредъка на човѣчеството, като почнемъ отъ Едисона и свършимъ съ многотомната експедиция на проф. Ото Шмидъ.

Въ „Години, които си отиватъ“, Каменъ Калчевъ е събралъ шестнадесетъ разкази, които по отдѣлно третиратъ по нѣщо изъ разнообразия на живота, а вкупомъ отразяватъ живота на онзи слой хора, които изнемогва подъ бича на суровата и непоносима, съвременна действителностъ.

Разбралъ добре задачата на писателя и застаналъ смѣло на позициитъ на новия художественъ реализъмъ, Каменъ Калчевъ съ „вещина на добъръ майсторъ“ ни въвежда въ лабиринта на човѣшката душа и на много мѣста ни кара, да живѣваме съ скърбитъ и радоститъ на героитъ. Отъ първия до последния — разказитъ сѣ социални и идейно наситени. Въ всѣки разказъ, той застъпва по нѣщо гнило, изъ нашата действителностъ, безъ да влага груба тенденциозностъ, както се опитваха да подчертаятъ това за нѣкои писатели „известни критици“, въ единъ като че ли изоставенъ вече литературенъ седмичникъ.

Въ една кжса статия, не би могло да се разкритикуватъ въ подробности творчество то на Каменъ Калчевъ, но въпрѣки това, не можемъ да премълчимъ успѣхитъ на това младо дарование, което може би въ бъдеще ще ни изненада съ нѣщо по-голямо и още по-добре изпипано.

Независимо отъ това, че нѣкои разкази ни се виждатъ незавършени, следитъ сѣ трайни и образитъ оставатъ за дълго въ съзнанието ни.

Въ — „Нощна случка“, Калчевъ ни разказва живота на студентството. Онова студентство, което е дошло да следва въ непознатъ градъ, почти безъ никакви сръдства. Тия студенти сѣ принудени да келнеруватъ само срещу храна и да живѣятъ по таванитъ, за да добиятъ по-здраво образование. Много на често, крайниятъ резултатъ е заболяванетоъ.

„Момичето“ е разказъ, където съ голѣмо майсторство на добъръ познавачъ, е описана трагедията на едно младо, красиво и живо селско момиче, което става слугиня. Ужасна е съдбата на тия момичета. Обикновено явление е да бжде похитена честта на момичето и крайния резултатъ да бжде, край на живота.

„Жена“ — дълбоко-социаленъ. Въпрѣки приказнитъ на наемодателя отъ ул. „Седметъ потока“, че днесъ нѣмало смѣли хора, Калчевъ ни убеждава въ обратното.

„Приятелката“ е разказъ, който смѣло може да се нарече истинско художествено зърно въ нашата художествена литература. Студентка — слугиня. Читателтъ, просто живѣва съ момичето, където топли и гали, а нѣкой пътъ кара читателя да се бунтува и да се позамисли...

Калчевъ не остава да засѣгне: и любовта, и затворитъ, и устрема на младежта къмъ просвѣта, и стопанската криза, която даже измѣня характеритъ на хората, и събитията отъ 23 година и т. н.

НАША ПОЩА

Ив. Араминковъ — „Дивна красота“, за възхитъ думи не намира и златната уста“, или

„Отъ планината висока
що издига се тамъ,
до рѣката дълбока
той пѣе си самъ“.

Не. Сега съ тѣзи поетически сръдства просто е невъзможно.

Севделина — Изпращайте! „Гаврошъ“ и „Маскарадъ“ сѣ прозаични. Ще трѣбва да работите надъ формата.

Пар. Дюлгеровъ — Въ „Петъкъ“ имало силно влияние отъ Марангозова. Стихотворението е разжжано и безъ ритъмъ. А разказътъ е по Стаматовски. Кжситъ изречения не на всѣки му се потдаватъ. Героитъ сѣ схематични. Работете сериозно и пращайте.

Радой Козаровъ — За сега — не. Пишете четливо! Абонати винаги приемаме.

Н. Зарянинъ — Идеята и чувството къмъ нещастieto на хората сѣ хубави. Но разказътъ е построенъ много съзливо — сантиментално. И толкова известенъ сюжетъ. И толкова по старому разработенъ.

П. Пѣйчевъ — По понятни причини — не може. И работете още надъ формата. И повече яснота. Какво въ сжщностъ значи израза: „И сега си франтъ изпеченъ въ тънката си слава“?

Йорданъ Дяновъ — Ще ви отговоримъ съ писмо.

Р. Цанковъ — Провѣрете на колко мѣста въ „Бойна“ и „Подземенъ святъ“ имате думитъ „вредъ“, „навредъ“ и „навсъкжде“ и помислете обективно, дали това не е дефектъ на стихотворението. Какъ ви звучи тази строфа:

„И пламва вече свѣта навредъ,
и много има да си пати“.

Малко хумористично нали?

„Живота е пѣсенъ“ и „Безъ име“ сѣ много шаблонни. Единъ ли до сега е виждалъ живота си като корабъ въ бурно море. Мракъ и тъмнина не сѣ ли едно и сжщо. „Оная бледа есенъ“, „Сетнитъ мечти“, „Ще тегне салъ мъгла“, „Салъ чернитъ тегла“... Шаблонно, братче.

Гео Вихренски — „Съвремененъ мотивъ“ звучи прозаично. Стегнете го повече. Каква е тази „гмежна калъ“? Паважътъ какъ ще бжде „чистъ и ломенъ“? „Хаджи Димитъръ“ е написано подъ влиянието на Развѣтнкова. И то нѣщо повече отъ влияние.

„Смѣлчана нощъ пакъ възлиза
въ рѣката си понесла луненъ срълъ“.
(Вижте стих. „Следъ запустение“ и „Жертвени клади“.)

Д. Ю. Арабаджиевъ — Прощавайте! Макарь, че „Отчаяние“ като настроение не ни харесва, въ него има поезия. Работете надъ стиха. „Къмъ родното село“ съ малки поправки ще влѣзе.

Панайотъ Пѣевъ — „Любовъ“ общо взето е много хубаво. Само, че по по-

Съ тия нѣколко думи не искаме да кажемъ, че Калчевъ е постигналъ съвършенство. Напротивъ, той трѣбва да заработи съ още по-голяма упоритостъ, да се отърве отъ нѣкои думи, които се избѣгватъ въ съвременния ни книжовенъ езикъ, и да продължи съ по-голяма амбиция пѣтя, по който е тласналъ вече писателския талантъ.

Раденко Гвигоговъ

нятни причини — не може. Обърнете внимание на римата. Непременно пращайте!

К. Г. Полякинъ

„Бѣше нощъ, месечината свѣтеше,
надъ кленовата гора
леко прѣскаше лжчитъ“.

Да се разберемъ — това какво е, проза или поезия? „Неземна красота“, „Славей сладичко поде“, „Лице чаровно“... всичко това е твърде старо. дайте ритъмъ и по-свежи образи.

„Писателтъ“ страда отъ схематизъмъ. Всичко това за Манакова разказватъ вие, безъ да му дадете право да продума една дума. Ние не знаемъ какви сѣ неговитъ драми. Какво пише въ тѣхъ. А може би тѣ сѣ добри? Кой знае.

Карлъ Стояновъ — „Моятъ пѣтъ“. Съ малки поправки влиза. Само, че не пишете „чаровенъ снь“, много е лигаво и старо. Уточнявайте мисълта си. Времето на забулената поезия мина. И после — „тъменъ мракъ“! А може би „свѣтълъ“.

„Старци е много тромаво и пасторално.“

Разказътъ ви е слабъ. Започва и свършва шаблонно. Нима това е типична случка? Нима така ставатъ хората инженери?

Падеянски — „Въ едно сръдце има много поезия. На колко сте години? Ще трѣбва, обаче, на много мѣста да го уясните. Какъ разбирате този стихъ: „Съ очи разворени забива взоръ — кинжалъ“. Мѣтно. Пращайте.

С. Бешковъ — Много е лозунгово. А лозунговата поезия трѣбва да бжде ясна. Какво значи:

Напредъ! къмъ зовъ за свобода“ или
Напредъ! къмъ Бѣлото море,
Напредъ! съ разтворени гърла!
Ще пиемъ може би чорба, за туй
съ разтворени гърла. Или ще викаме
(ура?)

Стихийнъ — Ще трѣбва да работите още надъ техниката на стиха. Не нагаждайте ударението на думите къмъ ритъма. Не може да се каже:

„Напраздно пролива се тѣхно усилие,
щомъ плодове бератъ, горчиви тегла“.
Нима усилено се пролива? Тукъ какъ трѣбва да се каже — тѣхното или тѣхно? При „бератъ“ ударението пада на „а“, а не на „е“. Помжчете се да направите по образно. Като идея е хубаво.

П. Бански — Нима всички грабятъ — богати и бедни? Нима човѣчеството, цѣлото човѣчество живѣе последнитъ си дни? Тогава кой „ще кове ралата“? Повече поезия и по-малко публицистика! Отимизъмъ въ края на стихотворението е хубавъ.

Ц. Ивановъ — Какви сѣ тия войни страховити, горки ридания и неумолими и спокойни, „неумолимата съдба“. Взели сте цѣлия арсеналъ на символиститъ. А бихте могли да напишете нѣщо на разбранъ езикъ. И поезия не ви липсва.

Ана Стефанова — Изпращайте! На много мѣста ритмътъ накуцва. Втория стихъ на втория куплетъ. И не слагайте „вечъ“ на края на стиха. „Покварата въ нея“, а не „поквара въ нея“. Стиховетъ не бива да се каратъ съ граматиката. И всички ли хора въ столицата сѣ покварени?

Катюша — Началото звучи много шлагерно, Катюша. Не може въ поезията да има такива изрази:

„Сръдцето ти е тѣй студено,
а мойто неизказано смутено“.

(Продължава въ следния брой)